

عنوان مقاله:

واکاوی دانش بومی شیوه های بهره برداری و استفاده سنتی از گیاهان دارویی ریواس، آویشن و کور

محل انتشار:

چهارمین کنفرانس بین المللی یافته های نوین در علوم کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

مروارید حسینی - دانشجوی کارشناسی ارشد علوم مرتع دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

محمدرحیم فروزه - استادیار دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

حسین بارانی - دانشیار دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

خلاصه مقاله:

دانش بومی دانشی است، که افراد یک جامعه بر اساس تجربه و انطباق با فرهنگهای محلی و محیط زیست در طول زمان کسب کرده اند، به طوریکه بر حفظ منابع ژنتیکی استوار بوده و فهرستی ذهنی از منابع بیولوژیکی محلی را شامل میشود. توجه به اینکه دانش مردم بومی درباره گیاهان از غنای بسیاری برخوردار است لذا میتوان اذعان نمود که تطبیق دانش بومی با نیازهای امروزی جوامع انسانی، زمینه های دسترسی صحیح به منابع را فراهم میسازد. ایران کشوری ممتاز و با رتبهی بالا از منظر غنای گیاهی و تنوع گونه های بوده و یکی از غنیترین فلورهای جهان را دارا است که عمده ترین بخش آن را میتوان در مراتع جست. براساس آنچه بیان شد، در این تحقیق به بررسی دانش بومیان در رابطه با سه گیاه *Rheum khorasanicum*، *Ziziphora clinopodioides* و *Capparis spinosa* پرداخته میشود. منطقی مورد مطالعه در شهرستان نیشابور در فاصله 7 کیلومتری شمال شهر قدمگاه واقع شده است. از جمله مراتع بیلاقی به حساب آمده و دارای مساحتی معادل 3431 هکتار میباشد. براین اساس، روش اصلی تحقیق مبتنی بر جمعآوری دانش بومی جوامع محلی به شیوهی پژوهش مشارکتی و مصاحبهی آزاد است. عملیات پیمایش صحرائی با توجه به آب و هوا، اقلیم منطقه، زمان و محل برداشت گیاه صورت گرفت. پس از شناسایی منطقه، با استفاده از پیمایشهای صحرائی، دانش بومی گیاهان مذکور به صورت مصاحبه و پرسشنامه مستندسازی گردید. نتایج این بررسی گویای آنست که بومیان از دانش غنی نسبت به رویشگاه، اندامهای گیاه، خواص خوراکی، دارویی و صنعتی و شیوهی صحیح پرورش و بهره برداری ریواس، نحوه برداشت، مصرف و خواص خوراکی، ادویه های، دارویی گیاهان پیرامون خود دارند، ایشان همچنین از اطلاعاتی سودمند راجع به رویشگاه و نحوه برداشت و مصرف خوراکی و دارویی گیاه کور برخوردارند. با توجه به نتایج مذکور توجه به دانش و اجرایی کردن آن علاوه بر ایجاد بستری مناسب برای یافتن داروهای گیاهی، سبب ایجاد اشتغال و بهبود وضعیت معیشتی بهره برداران، حفظ و جلوگیری از تخریب بیشتر مراتع میشود.

کلمات کلیدی:

دانش بومی، *Rheum khorasanicum*، *Ziziphora clinopodioides*، *Capparis spinosa*، مراتع دررود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/780287>

